

Norsk Polarinstitut

Saksbehandler, innvalgstelefon

Magne Hestem, 75 54 79 74

Att. Hallvard Strøm

Dispensasjon til innsamling av døde storjo - Jan Mayen naturreservat

Vi viser til søknad av 6. oktober 2021 om innsamling og innførsel av døde storjo på og fra Jan Mayen i forskningssammenheng.

Vedtak

Norsk Polarinstitut v/ Hallvard Strøm gis dispensasjon fra verneforskriften til innsamling av inntil tre døde storjo på Jan Mayen i forskningssammenheng. Vedtaket er gjort med hjemmel verneforskriftens § 6 andre ledd.

Følgende vilkår gjelder:

- Tillatelsen gjelder ut året 2021.
- Selve arbeidet med innsamlingen kan settes bort til personell tilsatt ved utestasjonen på Jan Mayen eller annet egnet felpersonell.

For å styrke kunnskapsgrunnlaget for forvaltningen av Jan Mayen naturreservat bes det om at kopi av vitenskapelig artikler eller rapporter produsert med bakgrunn i innsamlede data sendes til Statsforvalteren i Nordland.

Merknad:

Verneforskriften regulerer ikke innførsel av storjoene til fastlandet og vedtaket gjelder derfor kun selve innsamlingen.

Klagerett

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker fra dette vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom Statsforvalteren i Nordland.

Bakgrunn

Norsk Polarinstitutt v/ Hallvard Strøm søker om tillatelse til innsamling og innførsel av tre døde storjo på/fra Jan Mayen naturreservat.

I september 2021 fikk Polarinstituttet melding fra ansatte ved den meteorologiske stasjonen på Jan Mayen om at det var observert flere døde og døende/syke storjo flere steder på øya. Disse ble beskrevet som «svimle» og ute av stand til å fly. Adferden er ikke tidligere registrert på Jan Mayen, men er tidligere kjent fra Bjørnøya og det mistenkes at årsaken til adferden er påvirkning fra miljøgifter. Det er derfor ønskelig å få samlet inn et antall av de døde storjoene med formål om miljøgiftundersøkelser.

Lovgrunnlag

Jan Mayen naturreservat ble opprettet ved kongelig resolusjon den 19. november 2010. Verneforskriften er tilgjengelig i sin helhet på www.lovdata.no. Statsforvalteren i Nordland er forvaltningsmyndighet. Følgende bestemmelser er relevante for saken:

Forskriftens § 3 – formålsparagrafen:

Formålet med fredningen er å bevare en tilnærmet uberørt arktisk øy og tilgrensende sjøområder, inkludert havbunnen, med særegent landskap, aktive vulkansystemer, spesiell flora og fauna og mange kulturminner, herunder spesielt sikre;

- øyas storslåtte og unike landskap
- øyas egenartede vulkanske bergarter og landformer
- øya som et meget viktig leveområde for sjøfugl
- den nære sammenhengen mellom livet i havet og på land
- den særegne økologien som utvikles på isolerte øyer
- det historiske perspektivet som kulturminner fra alle hovedepokene i Jan Mayens historie representerer
- øya og tilliggende marint areal som et referanseområde for forskning.

Etter § 4 pkt. 1.1 må det ikke iverksettes virksomhet som kan påvirke landskap, naturmiljø eller kulturminner. Dyrelivet er vernet mot all form for skade og forstyrrelser § 4 pkt. 2.1.

Forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon fra fredningsbestemmelsene «når vitenskapelige eller særlige grunner for øvrig taler for det» etter § 6 andre ledd. Dispensasjon kan allikevel bare gis «dersom det omsøkte tiltak ikke strider mot fredningsforskriftens formål eller ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig» etter § 6 femte ledd.

Naturmangfoldloven (med unntak av kap. VII) gjelder ikke på Jan Mayen. Vi har allikevel brukt miljørettsprinsippene i §§ 8 -12 som retningsgivende for vår vurdering.

Begrunnelse

Verneverdiene i Jan Mayen naturreservat er spesielt knyttet til øyas relativt urørte naturmangfold som inkluderer et ungt og sårbart naturmiljø bestående av både spesielle geologiske forekomster, flora og fauna. For å ivareta verneverdiene mest mulig intakt er det forbudt å iverksette virksomhet som kan påvirke eller forstyrre naturmiljøet. Verneområdet har en egen forvaltningsplan.

I forvaltningsplanen for Jan Mayen er det vedtatt at det er ønskelig med mer forskning og overvåking på øya så lenge dette ikke har negative konsekvenser for blant annet naturmiljøet. Forskning bidrar til å øke kunnskapsgrunnlaget og er derfor også viktig for forvaltningen av verneområdet.

Innsamling av tre døde storjo har kun marginal påvirkning på naturmiljøet. Samtidig er det av stor betydning å få kunnskap om mulige problemer med miljøgifter i verneområdet. Vi vurderer at omsøkte tiltak ikke kommer i konflikt med verneformålet og at verneverdiene ikke påvirkes nevneverdig. På dette grunnlaget innvilges søknaden.

Med hilsen

Mia Marthinus Husdal (e.f.)
underdirektør

Magne Hestem
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Stasjonssjefen på Jan Mayen

CYBERFORSVARET CYFOR

Postboks 800 Postmottak

2617

LILLEHAMMER